

REGIONÁLNÍ AKČNÍ PLÁN PARDUBICKÉHO KRAJE (RAP PK)

Zpracovatel: sekretariát Regionální stáje konference Pardubického kraje

Dokument ke dni 27. 9. 2017

Regionální akční plán Pardubického kraje – textová část

Základním principem regionálních akčních plánů je při neexistenci regionálních operačních programů v období 2014 – 2020 možnost regionů ovlivnit alespoň tzv. územní dimenzi v operačních programech centrální úrovně. Podle přístupu Ministerstva pro místní rozvoj přitom Regionální akční plány jednotlivých krajů zároveň naplňují Strategii regionálního rozvoje ČR 2014 – 2020.

Pracovní verze Regionálního akčního plánu Pk (RAP Pk) byla zpracována v rozsahu a struktuře podle metodiky „Postup zpracování RAP SRR ČR 2014 – 2020“, která byla aktualizována během let 2015 - 2017. Při tvorbě dokumentu se vycházelo především z informací o absorpční kapacitě území, zjišťované prostřednictvím portálu www.rozvoj-pk.cz. Na tomto portále zřízeném Pardubickým krajem ukládají jednotliví aktéři a potenciální příjemci v regionu (obce, podnikatelské subjekty, NNO apod.) do databáze informace o záměrech, které mají zájem realizovat s podporou evropských fondů, národních dotací nebo i bez ohledu na tyto potenciální dotační zdroje. V době zpracování této verze dokumentu obsahovala uvedená databáze cca 2 850 záměrů s předpokládanými náklady 46 mld. Kč od přibližně 300 subjektů.

Dalším zdrojem informací pro vytvoření pracovní verze RAP Pk byly údaje o prioritách krajských projektů v jednotlivých oblastech (doprava, školství, kultura, zdravotnictví, sociální oblast). Neméně důležitým zdrojem informací, především pro koncipování textové části, byly priority a zaměření aktuálně platného Programu rozvoje Pardubického kraje.

Pracovní verze RAP Pk je složena ze dvou částí:

- textová část RAP Pk (viz příloha č. 1),
- tabulková část RAP Pk (viz příloha č. 2) tvořená 4 tabulkami:
 - vazba aktivit RAP Pk na Strategii regionálního rozvoje ČR,
 - vazba aktivit RAP Pk na Program rozvoje Pardubického kraje,
 - informace o možném financování jednotlivých aktivit RAP Pk,
 - finanční plán pro aktivity RAP Pk dle možných zdrojů financování

Metodika MMR obsahuje navíc i tabulku pro stanovení priorit aktivit RAP na škále 1-5. Z důvodů nemožnosti stanovit odpovídající priority zejména při porovnávání priorit mezi jednotlivými tématy a oblastmi nebyla tato tabulka vyplněna.

Textová část finální verze RAP Pk zdůvodňuje a popisuje 26 hlavních aktivit RAP Pk. V rámci těchto aktivit jsou vždy uvedeny hlavní typy projektů, které danou aktivitu budou nebo mohou naplňovat. Hlavní důraz byl kladen na uvedení těch typů projektů, které jsou uloženy ve zmíněné databázi a jejich tematické zaměření odpovídá možnostem podpory z evropských fondů v období 2014 – 2020. V některých případech jsou však uvedeny i typy projektů, které pravděpodobně nebudou moci být financovány z evropských fondů, nicméně pro naplňování dané aktivity mají velký význam.

TEXTOVÁ ČÁST K REGIONÁLNÍMU AKČNÍMU PLÁNU (RAP) PARDUBICKÉHO KRAJE

STRUČNÝ POPIS OBSAHU AKTIVIT

1) PODPORA KVALITNÍHO SYSTÉMU VZDĚLÁVÁNÍ

Vzdělanost a kvalifikovanost obyvatel je klíčovým předpokladem pro jejich úspěšné uplatnění na trhu práce. Je potřeba dbát nejen na kvalitu počátečního, sekundárního a vysokoškolského vzdělávání, ale také na možnost průběžného doplňování znalostí v rámci dalšího a celoživotního vzdělávání a na obecnou kultivaci lidského potenciálu formou neformálního vzdělávání. K tomu je nezbytné zajistit také odpovídající školskou infrastrukturu.

Cílem aktivity je zajistit optimalizaci systému školství v kraji a průběžně zvyšovat lidský potenciál kraje formou odpovědné nabídky (z hlediska oborů) a vysoké kvality vzdělávacích aktivit s důrazem a vazbou na uplatnitelnost lidských zdrojů na trhu práce.

Se zohledněním jejich možností může být daná aktivita naplněna následujícími typy projektů podpořitelných z evropských fondů v období 2014 – 2020.

- Infrastruktura pro předškolní vzdělávání.
- Infrastruktura ZŠ.
- Infrastruktura SŠ a VOŠ.
- Infrastruktura pro celoživotní vzdělávání.
- Infrastruktura zájmového a neformálního vzdělávání mládeže.
- Zvýšení kvality vzdělávání (předškolní, primární, sekundární a celoživotní) v regionu.
- Podpora venkovských komunitních škol.
- Sociální integrace dětí a žáků.
- Zvýšení kvality vzdělávání na VŠ.
- Podpora vysokoškolského vzdělávání specifických skupin osob.
- Zkvalitnění podmínek pro celoživotní vzdělávání na VŠ.
- Rozvoj systému řízení VŠ.
- Zkvalitnění vzdělávací infrastruktury na VŠ.

2) ZKVALITŇOVÁNÍ ZDRAVOTNÍ PÉČE, ZVÝŠENÍ EFEKTIVNOSTI JEJÍHO POSKYTOVÁNÍ A ZVÝŠENÍ JEJÍ DOSTUPNOSTI I V ODLEHLÝCH ČÁSTECH KRAJE

Zdravotní péči poskytují na území kraje poskytovatelé zdravotních služeb zřizovaní a zakládání krajem i jinými subjekty. Důležité je zabezpečit, aby ve všech částech kraje byla zajištěna zdravotní péče v dostatečné kvalitě. Jejím předpokladem je adekvátní vybavenost zdravotnických zařízení těchto poskytovatelů zdravotních služeb i patřičně vyškolený lékařský i nelékařský zdravotnický personál. V současnosti se projevují nedostatky zejména v oblasti ekonomiky provozu zdravotnických zařízení, kapacit návazné péče a podmínek pro zdravotnické pracovníky. K vyřešení části těchto problémů

by měla přispět již provedená transformace nemocnic s akutními lůžky v Pk do jednoho právního subjektu.

Cílem aktivity je zajištění rovnoměrného, účelného a udržitelného pokrytí zdravotními službami na území kraje a docílení kvalitní zdravotní péče.

Se zohledněním možností poskytovatelů zdravotních služeb na území Pk může být daná aktivita naplněna následujícími typy projektů podpořitelných z evropských fondů v období 2014 – 2020.

- Zvýšení kvality vysoce specializované péče.
- Zvýšení kvality návazné péče.
- Transformace psychiatrické péče.

3) ZAJIŠTĚNÍ MÍSTNÍ A ČASOVÉ DOSTUPNOSTI PODPORY OSOBÁM V NEPŘÍZNIVÉ SOCIÁLNÍ SITUACI PROSTŘEDNICTVÍM STABILNÍ, EFEKTIVNÍ, FLEXIBILNÍ A KVALITNÍ SÍTĚ SOCIÁLNÍCH SLUŽEB A JEJICH PROVÁZÁNÍ S DALŠÍMI SLUŽBAMI (NAPŘ. Z OBLASTI ZDRAVOTNICTVÍ)

Síť sociálních služeb v Pardubickém kraji je značně rozvinutá a dlouhodobě stabilní. Služby jsou však na území kraje rozmístěny nerovnoměrně (v některých oblastech se překrývají, v jiných naopak chybí).

S účinností novely zákona o sociálních službách je kraj od 1. 1. 2015 povinen zajišťovat dostupnost sociálních služeb na svém území v souladu se střednědobým plánem rozvoje sociálních služeb a určovat síť sociálních služeb na svém území, „které v dostatečné kapacitě, náležité kvalitě a s odpovídající místní dostupností napomáhají řešit nepříznivou sociální situaci osob na území kraje a které jsou v souladu se zjištěnými potřebami osob na území kraje a dostupnými finančními a jinými zdroji“.

Podrobná analýza sociálních služeb je zpracována ve střednědobém plánu rozvoje sociálních služeb Pardubického kraje, jehož součástí jsou vize a strategie zajištění péče a podpory osobám v nepříznivé sociální situaci, síť sociálních služeb včetně podporovaných kapacit a strategie jejich financování.

Cílem aktivity je vytvořit efektivní a rovnoměrné spektrum nabídky nejen pobytových a ambulantních, ale zejména terénních sociálních služeb a jejich poskytování. Dále optimalizovat regionální síť sociálních služeb tak, aby rozsahem a dostupností nabízených služeb odpovídala potřebám poskytování sociálních služeb na území kraje a zajišťovala stabilitu jejich financování, a to s ohledem na platnou legislativu a trendy v oblasti poskytování podpory a péče osobám v nepříznivé sociální situaci.

Se zohledněním jejich možností může být daná aktivita naplněna následujícími typy projektů podpořitelných z evropských fondů v období 2014 – 2020.

- Deinstitutionalizace a infrastruktura komunitních center.
- Infrastruktura pro sociální služby.
- Sociální bydlení.
- Výstavba, rekonstrukce a vybavení sociálních podniků.

4) POSÍLENÍ KULTURNÍ ROZMANITOSTI A HISTORICKÉHO DĚDICTVÍ KRAJE

Na území kraje se projevují značné rozdíly ve vybavenosti kulturními zařízeními. Zatímco ve velkých městech bývá obvykle vybavenost velmi dobrá a nabídka kulturního vyžití široká, malé obce bývají v tomto směru často poddimenzovány. Druhou podstatnou složkou kultury, kterou je potřeba udržovat a rozvíjet, jsou lokální a regionální tradice a kulturní akce. S kulturně-historickým dědictvím kraje souvisí také péče o památky a hledání optimálních způsobů jejich využití.

Cílem aktivity je pečovat o rozvoj obyvatel formou kvalitní nabídky kulturních služeb a jejich aktivního zapojení do kulturního života. Dále podporou a zdůrazňováním historických, uměleckých a estetických hodnot kulturních památek přispívat k rozvoji sounáležitosti občanů s regionem.

Se zohledněním jejich možností může být daná aktivita naplněna následujícími typy projektů podpořitelných z evropských fondů v období 2014 – 2020.

- Revitalizace souboru vybraných památek.
- Zefektivnění ochrany fondů knihoven a muzeí.

Daná aktivita může být naplněna i následujícími typy projektů, které není možno v období 2014 – 2020 financovat z evropských fondů, ale které jsou pro naplňování této aktivity velmi důležité

- Záchrana a revitalizace drobných kulturních staveb.

5) PODPORA ROZVOJE SPORTOVNÍCH A TĚLOVÝCHOVNÝCH AKTIVIT A ŠIRŠÍ KULTIVACE LIDSKÉHO POTENCIÁLU KRAJE

Tělovýchova a sport jsou významnou součástí života obyvatel, protože představují jak možnost smysluplně trávit volný čas, tak také specifickou oblast zdravotní prevence. Pro zajištění kvalitních možností sportovního vyžití je důležité pečovat nejen o příslušnou infrastrukturu, ale podporovat i organizace, které tyto aktivity pro veřejnost realizují.

Pojem „kultivace lidského potenciálu“ zahrnuje široké spektrum tematických oblastí, které ve svém důsledku pozitivně ovlivňují člověka i jeho přístup k okolnímu světu. Důležitým principem je neformálnost tohoto procesu, která v tomto případě přináší efektivnější výsledky než formalizované aktivity. Děje se tedy především ve volném čase.

Podobně jako u kultury a sportu jsou i obecné možnosti trávení volného času obvykle širší ve městech než v malých obcích. Zejména v malých obcích hrají významnou úlohu spolky, které tyto aktivity organizují. Náplní volného času však nemusí být pouze účast na organizovaných aktivitách, velmi podstatnou složkou jsou i aktivity neorganizované (např. hry dětí na volně přístupném hřišti, plácku apod.).

Cílem aktivity je pečovat o rozvoj obyvatel formou kvalitní nabídky vyžití v oblasti sportu a tělovýchovy. Dalším cílem je umožnit obyvatelům smysluplně trávit volný čas a předejít výskytu nežádoucích jevů ve společnosti. Zvýšit pocit sounáležitosti obyvatel s regionem, v němž žijí.

Tato aktivita bude naplňována zejména typy projektů, které není možno financovat z evropských fondů v období 2014 – 2020, ale které jsou pro naplňování této aktivity velmi důležité

K nim patří např.

- Rozvoj infrastruktury pro trávení volného času.
- Podpora činnosti spolků (např. SDH aj.).

6) ROZVOJ A OPTIMALIZACE VYUŽITÍ PODNIKATELSKÉ INFRASTRUKTURY A PODPORA PODNIKÁNÍ

Dominantní roli v ekonomice kraje hraje zpracovatelský průmysl (30,3 % hrubé přidané hodnoty v kraji). Tahouny jsou velké podniky s oporou ve vlastním výzkumu. Pro udržení a zlepšení ekonomické výkonnosti kraje je třeba podporovat další rozvoj stávajících firem a vytvořit prostředí příznivé pro vznik a rozvoj nových podniků. Kraj má rezervy v budování a využití inovační podnikatelské infrastruktury. Využití podnikatelských zón a brownfields se liší v závislosti na dopravní dostupnosti dané lokality.

Cílem aktivity je zvýšit podnikatelskou aktivitu v kraji, zvýšit počet fungujících klastrů, zlepšit využití ploch brownfields a dalších disponibilních ploch pro podnikání, zajistit lepší možnost uplatnění kvalifikovaných pracovníků (zejména v oblasti aplikovaného výzkumu a strategických služeb).

Se zohledněním jejich možností může být daná aktivita naplněna následujícími typy projektů podpořitelných z evropských fondů v období 2014 – 2020.

- Zvýšit inovační výkonnost podniků.
- Podpora podnikatelských záměrů začínajících podniků.
- Poskytování poradenských služeb pro začínající podniky.
- Zvýšení konkurenceschopnosti MSP.
- Využití nevyhovujících podnikatelských nemovitostí nebo brownfieldů pro podnikání.
- Zkvalitnění odborného vzdělávání v MSP.

Daná aktivita může být naplněna i následujícími typy projektů, které není možno v období 2014 – 2020 financovat z evropských fondů, ale které jsou pro naplňování této aktivity velmi důležité

- Zlepšování podmínek stávajících průmyslových zón a příprava a realizace nových průmyslových zón.

7) PODPORA VĚDY, VÝZKUMU, VÝVOJE A INOVACÍ

Jedním z hlavních problémů Pardubického kraje je nedostatečné propojení vědy a výzkumu s praxí. Pozitivně ale lze hodnotit, že tři čtvrtiny finančních prostředků na výzkum i výzkumných pracovníků v kraji jsou v soukromém sektoru. Základní výzkum se uskutečňuje na Univerzitě Pardubice, která se úspěšně rozvíjí a kde se otvírá nový prostor pro spolupráci s praxí.

Cílem aktivity je vytvářet podmínky pro uplatnění výsledků vědy a výzkumu v ekonomickém rozvoji kraje, podporovat zvýšení počtu inovačních patentů a firem tohoto potenciálu využívajících.

Se zohledněním jejich možností může být daná aktivita naplněna následujícími typy projektů podpořitelných z evropských fondů v období 2014 – 2020.

- Podpora podpůrné infrastruktury ve výzkumu, vývoji a inovacích a rozvoj sítí spolupráce
- Zvýšení kvality výzkumu, vývoje a tvorby inovací.
- Rozvoj spolupráce subjektů v oblasti výzkumu, vývoje a tvorby inovací včetně podpory klastrů.
- Zkvalitnění infrastruktury pro výzkumné účely.

8) **ROZVOJ POTENCIÁLU PRACOVNÍCH SIL**

Konkurenceschopnost podniků působících v kraji je do značné míry závislá na dostupnosti pracovníků s potřebnou kvalifikací. Vzhledem k charakteru ekonomické základny kraje je zásadní nabídka technicky vzdělaných odborníků.

Cílem aktivity je snížit nerovnováhu mezi nabídkou a poptávkou na trhu práce, podpořit efektivní nástroje trhu práce ve vztahu k budoucím potřebám hospodářství s důrazem na znalostní ekonomiku a nové technologie.

Se zohledněním jejich možností může být daná aktivita naplněna následujícími typy projektů podpořitelných z evropských fondů v období 2014 – 2020.

- Zvýšení zaměstnanosti (zejména starších, nízkokvalifikovaných a znevýhodněných).
- Zvýšení zaměstnanosti mladých osob.
- Snížení rozdílů v postavení žen a mužů na trhu práce.
- Zvýšení odborné úrovně pracovníků v souladu s požadavky trhu práce.
- Zvýšení adaptability starších pracovníků.
- Zlepšení poskytování veřejných služeb zaměstnanosti.
- Zvýšení kvality systému dalšího vzdělávání (včetně odborného vzdělávání).
- Zvýšení uplatnitelnosti osob na trhu práce ohrožených sociálním vyloučením nebo sociálně vyloučených.
- Rozvoj sociální ekonomiky.
- Zvýšení kvality služeb podporující sociální začleňování.
- Zvýšení dostupnosti zdravotních služeb (podpora specializačního postgraduálního vzdělávání zdravotnických pracovníků, fungování regionálních center zdraví, screeningové programy, psychiatrická péče aj.).
- Zapojení lokálních aktérů v problematice nezaměstnanosti a sociálního začleňování.
- Vyšší využívání sociálních inovací a mezinárodní spolupráce v oblasti nezaměstnanosti, sociálního začleňování a veřejné správy.
- Zvýšení kvality veřejné správy.

9) ROZVOJ ZÁKLADNÍ A DOPROVODNÉ INFRASTRUKTURY CESTOVNÍHO RUCHU A JEJÍHO VYUŽITÍ PŘI ROZVOJI ATRAKTIVIT CESTOVNÍHO RUCHU A KOORDINOVANÝ ROZVOJ MARKETINGU CESTOVNÍHO RUCHU A TVORBY TURISTICKÝCH PRODUKTŮ

Cestovní ruch je synergicky fungující odvětví, kdy k daným podmínkám pro cestovní ruch je nutno vybudovat odpovídající infrastrukturu. V rozvoji základní turistické infrastruktury i doprovodné infrastruktury došlo v posledních letech k posunu, možnosti pro trávení volného času však stále nejsou plně využity. Významné rezervy jsou i v prostorovém rozložení a využití stávající turistické infrastruktury.

Dané podmínky a infrastruktura a atraktivita jsou nezbytnými, ale nikoliv jedinými podmínkami cestovního ruchu. Velmi důležitá je i tvorba nabídky (produktů) pro návštěvníky tak, aby v kraji strávili co nejdelší dobu. Pro zajištění účinnosti propagace musí být marketingové aktivity na všech úrovních koordinovány.

Cílem aktivity je zlepšovat stav turistické infrastruktury a zvyšovat kvalitu a nabídku turistických atraktivit s důrazem na jejich celoroční využití. Dalším cílem je podpora zvýšení počtu návštěvníků kraje, zvýšení obsazenosti lůžkových kapacit, provázet turistické atraktivita a zlepšení nabídky aktivit pro návštěvníky.

Tato aktivita bude naplňována zejména typy projektů, které nebude možno financovat z evropských fondů v období 2014 - 2020. K nim patří např.

- Podpora zkvalitňování infrastruktury pro cestovní ruch.
- Zlepšení marketingu cestovního ruchu včetně tvorby a realizace turistických produktů.

10) PODPORA BUDOVÁNÍ A ZKVALITŇOVÁNÍ PÁTEŘNÍ DOPRAVNÍ INFRASTRUKTURY

Dopravní poloha Pardubického kraje skýtá významný rozvojový potenciál. Centrální částí kraje prochází několik moderních železničních koridorů. V silniční infrastruktuře je ale třeba značných investic, bez nichž bude významně omezen další rozvoj jednotlivých území. V rámci celé ČR chybí alternativa rychlého západovýchodního silničního napojení v paralele vůči přetížené dálnici D1, která bude vyřešena prostřednictvím rychlostní silnice R35. V Pardubickém kraji téměř úplně chybí dálnice a navazující rychlostní komunikace.

Cílem aktivity je aktivní podpora pokračování výstavby a zkvalitňování hlavních páteřních tras (letecká, silniční, železniční a vodní cesty) Pardubického kraje.

Se zohledněním jejich možností může být daná aktivita naplněna následujícími typy projektů podpořitelných z evropských fondů v období 2014 – 2020.

- Výstavba rychlostní silnice R35, R43 a modernizace silnic I. třídy, včetně obchvatů.
- Zlepšení propojení center regionů prostřednictvím sítě TEN-T (nadřazené silniční sítě).
- Rozvoj železniční sítě.
- Rozvoj vodní dopravy (zejména splavnění Labe do Pardubic).
- Rozvoj multimodální dopravy.

- Rozvoj systému ITS a zavádění nových informačních technologií v dopravě.
- Zlepšení dostupnosti regionů prostřednictvím úseků mimo síť TEN-T.

11) ZKVALITNĚNÍ REGIONÁLNÍ A LOKÁLNÍ DOPRAVNÍ INFRASTRUKTURY

Pro běžný život a podnikání v rámci kraje je vedle páteřních komunikací důležitá síť ostatních dopravních tahů. Je třeba průběžně zlepšovat stav komunikací v majetku kraje a obcí. Pro dopravu obyvatel za prací a za službami je významná regionální železniční infrastruktura.

Cílem aktivity je optimalizace technického stavu a provozu regionální dopravní infrastruktury vzhledem k jejímu zatížení.

Se zohledněním jejich možností může být daná aktivita naplněna následujícími typy projektů podpořitelných z evropských fondů v období 2014 – 2020.

- Rekonstrukce, modernizace či výstavba silnic II. a III. třídy (krajské).
- Zvýšení bezpečnosti dopravy.
- Modernizace dopravního parku železniční a vodní dopravy.

Tato aktivita bude také naplňována typy projektů, které není možno financovat z evropských fondů v období 2014 - 2020. K nim patří např.:

- Rekonstrukce, modernizace či výstavba silnic II. a III. třídy, které nebude možné financovat z evropských fondů.
- Rekonstrukce, modernizace či výstavba místních komunikací.
- Oprava a rekonstrukce mostů na silnicích II. a III. třídy včetně místních komunikací.

12) ROZVOJ SYSTÉMU VEŘEJNÉ DOPRAVY, ROZVOJ BEZMOTOROVÉ DOPRAVY

Na území Pardubického kraje je rozvíjen integrovaný dopravní systém založený na propojení jednotlivých druhů dopravy a vytvoření optimální sítě spojů. Pro jeho rozšíření na celé území kraje a pro využití jeho potenciálu je nutné dobudovat řadu zařízení. Pro dopravu obyvatel na kratší vzdálenosti i pro cestovní ruch se postupně rozvíjí síť cyklostezek.

Cílem opatření je zrychlit a zkvalitnit veřejnou dopravu (zlepšit dopravní obslužnost), rozvíjet bezmotorovou dopravu.

Se zohledněním jejich možností může být daná aktivita naplněna následujícími typy projektů podpořitelných z evropských fondů v období 2014 – 2020.

- Terminály.
- Telematika (včetně ITS).
- Cyklodoprava.
- Nízkoemisní vozidla a související plnicí stanice.
- Rozvoj veřejné hromadné dopravy.

- Řízení a bezpečnost v dopravě ve městech.
- Využití alternativních pohonů v silniční dopravě.

13) PODPORA MULTIFUNKČNÍHO ZEMĚDĚLSTVÍ A PÉČE O KRAJINU

Zemědělská výroba, resp. celý primární sektor, v Pardubickém kraji přes jistou stabilizaci stále vykazuje mírně klesající trend v podílu na zaměstnanosti i na hrubé přidané hodnotě. Zemědělství však plní kromě své základní funkce – produkce potravin i funkce další – krajinotvornou, sídelní, sociální atd., proto je nutné udržet jeho rozměr, a to především v oblastech k tomu vhodných pro zemědělství a klást důraz i na mimoprodukční funkce zemědělství a diverzifikaci aktivit v podhorských a horských oblastech. Je nutností podporovat tradiční i netradiční zemědělské hospodaření na vhodných lokalitách a speciální krajové produkty a bioprodukty.

Cílem aktivity je rozvíjet konkurenceschopné multifunkční zemědělství s kvalitními místními produkty a pozitivním vlivem na stav krajiny.

Se zohledněním jejich možností může být daná aktivita naplněna následujícími typy projektů podpořitelných z evropských fondů v období 2014 – 2020.

- Předávání znalostí a informační akce.
- Poradenské, řídicí a pomocné služby pro zemědělství.
- Investice do hmotného majetku.
- Rozvoj zemědělských podniků a podnikatelské činnosti.
- Agroenvironmentálně-klimatické opatření.
- Ekologické zemědělství – nemá vazbu na SRR.
- Dobré životní podmínky zvířat – nemá vazbu na SRR.
- Spolupráce – zemědělství – nemá vazbu na SRR.

14) PODPORA EFEKTIVNÍHO NAKLÁDÁNÍ S ODPADY

Vysoká koncentrace chemického průmyslu v Pardubickém kraji vždy signalizovala zvýšenou produkci odpadů kategorie „Nebezpečný“, v posledních letech ale produkce odpadů produkovaných chemickým průmyslem, a to zejména ve vazbě na provedené restrukturalizace firem a výrazné změny jejich výrobních programů, výrazně poklesla. Produkce komunálního odpadu vztažena na jednoho obyvatele je pod celostátním průměrem, kraj dosahuje zatím příznivých hodnot ukazatelů v oblasti třídění odpadů. Přesto je nutné omezovat další produkci odpadů a zvýšit podíl jejich recyklace a druhotného využití, a to zejména v průmyslové výrobě i u jednotlivých obyvatel kraje včetně postupného odstraňování starých ekologických zátěží zejména černých skládek.

Cílem aktivity je snižovat produkci odpadů u spotřebitelů a podniků, zajišťovat třídění a odpovědné nakládání s odpady, omezit a snížit počet starých zátěží v kraji.

Se zohledněním jejich možností může být daná aktivita naplněna následujícími typy projektů podpořitelných z evropských fondů v období 2014 – 2020.

- Prevence vzniku odpadů.

- Podpora sběru a třídění odpadů.
- Materiálové a energetické využití odpadů.
- Nakládání s nebezpečnými odpady.
- Rekultivace starých skládek.
- Inventarizace a odstranění ekologických zátěží.
- Snížit environmentální rizika a rozvíjet systémy jejich řízení.

15) ROZVOJ INFRASTRUKTURY VODNÍHO HOSPODÁŘSTVÍ A ZVÝŠENÍ OCHRANY VODNÍCH ZDROJŮ V ÚZEMÍ

Území Pardubického kraje je relativně bohaté na vodní zdroje a má propracovanou vodovodní soustavu. Jakost povrchových vod je ovlivněna bodovými zdroji znečištění. Také celkový podíl obyvatel kraje napojených na veřejnou kanalizaci zakončenou ČOV je pod republikovým průměrem. Z tohoto důvodu je nutné zabezpečit odkanalizování a následné čištění odpadních vod na centrálních (lokálních) čistírnách u těch obcí, kde je výrazný zájem na zlepšení kvality povrchových či podzemních vod a zároveň tam, kde toto řešení je pro obec ekonomicky únosné.

Cílem aktivity je posilovat kapacity a kvalitu vodohospodářského zařízení a rekognoskaci zdrojů vod vzhledem k potenciálnímu rozvoji daného území. Postupovat v podpoře rozvoje vodohospodářské infrastruktury včetně řádného zabezpečení čištění odpadních vod.

Se zohledněním jejich možností může být daná aktivita naplněna následujícími typy projektů podpořitelných z evropských fondů v období 2014 – 2020.

- Výstavba a modernizace kanalizace a ČOV, odstranění eutrofizace povrchových vod.
- Zvýšení kvality dodávky pitné vody.
- Povodňová ochrana.
- Preventivní protipovodňová opatření
- Ochrana vodních zdrojů (nemá vazbu na SRR).

16) ZKVALITŇOVÁNÍ STAVU ENERGETICKÉ INFRASTRUKTURY A ZVÝŠENÍ JEJÍ ÚČINNOSTI A ŠETRNOSTI, PODPORA ÚSPOR ENERGIÍ

Na území kraje se nacházejí významné energetické zdroje (Elektrárna Opatovice a Chvaletice) a rozvodny elektrické energie, ale kvalita a zajištění energetické infrastruktury není v některých oblastech dostatečná. V souladu s cíli, které se zavázala ČR plnit, je nutné postupně zvyšovat podíl obnovitelných zdrojů energie a efektivnější využívání energií.

Cílem aktivity je zefektivnění soustav zásobování energiemi včetně zajištění její bezpečnosti a připravenosti na krizové stavy, rozšíření a ekonomické odůvodnění využití vhodných obnovitelných zdrojů energie na vybraných a k tomu vhodných lokalitách.

Se zohledněním jejich možností může být daná aktivita naplněna následujícími typy projektů podpořitelných z evropských fondů v období 2014 – 2020.

- Zlepšení tepelných vlastností budov.
- Budování zařízení pro vytápění nebo přípravu teplé vody.
- Podpora přechodu na šetrné, ekologické zdroje.
- Zvýšení kvality výroben elektřiny.
- Zvýšení kvality výroben tepla.
- Zvýšení energetické účinnosti v podnikatelském sektoru.
- Zkvalitnění distribuční soustavy, posílit síť VVN (Krasíkov-Týnec nad Labem apod.).
- Využití nízkouhlíkových technologií v podnikatelském sektoru.
- Zvýšení účinnosti soustav zásobování teplem.
- Posílení energetické bezpečnosti přenosové soustavy.
- Zvýšení využívání odpadního tepla
- Zvýšení využívání nízkoemisních a obnovitelných zdrojů tepla.
- Podpora projektů zaměřených na nízkou energetickou náročnost nových veřejných budov.
- Náhrada zdrojů vytápění u domácností („kotlíkové dotace“).

17) PODPORA ZVYŠOVÁNÍ KVALITY JEDNOTLIVÝCH SLOŽEK ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ

Pardubický kraj se vyznačuje rozmanitostí přírodních podmínek, různou intenzitou osídlení i průmyslové a zemědělské výroby, a proto je rozdílná i kvalita životního prostředí. Nejvíce poškozené je životní prostředí v územích s koncentrovaným průmyslem, osídlením a hustou dopravní infrastrukturou, a to především v sídelní aglomeraci Pardubic. Zejména v těchto místech, ale i v jiných exponovaných lokalitách je nutné omezovat negativní dopady na jednotlivé složky životního prostředí a přírodního prostředí.

Cílem aktivity je zajistit udržitelnou kvalitu a zlepšující se parametry životního a přírodního prostředí a komplexní ochranu jednotlivých složek životního prostředí.

Se zohledněním jejich možností může být daná aktivita naplněna následujícími typy projektů podpořitelných z evropských fondů v období 2014 – 2020.

- Sanace svahových nestabilit.
- Snížení emisí ze stacionárních zdrojů.
- Zlepšení systému monitorování kvality ovzduší – nemá vazbu na SRR.

- Ochrana chráněných území v Pk.
- Posílení biodiverzity.
- Posílení přirozené funkce krajiny.
- Revitalizace vodních toků a niv.
- Revitalizace funkčních ploch a prvků sídelní zeleně

18) ZVYŠOVÁNÍ BEZPEČNOSTI A OCHRANY OBYVATEL KRAJE

Hlavním nástrojem bezpečnosti a ochrany obyvatel je efektivně fungující Integrovaný záchranný systém Pardubického kraje (IZS), který je vymezen zákonem a používá se zejména při vzniku mimořádné události a při potřebě provádět současně záchranné a likvidační práce dvěma anebo více složkami integrovaného záchranného systému.

Cílem aktivity je zvýšení flexibility integrovaného záchranného systému kraje a s tím spojená realizace preventivních opatření ve vybraných regionech kraje.

Se zohlednění jejich možností může být daná aktivita naplněna následujícími typy projektů podpořitelných z evropských fondů v období 2014 – 2020.

- Zvýšení připravenosti k řešení a řízení rizik a katastrof.

19) VYUŽÍVÁNÍ KONCEPČNÍCH NÁSTROJŮ STRATEGICKÉHO A ÚZEMNÍHO PLÁNOVÁNÍ PŘI VYTVÁŘENÍ PODMÍNEK PRO VYVÁŽENÝ ROZVOJ PK

V prostředí České republiky jsou kraje hlavními subjekty pro realizaci a koordinaci regionální politiky na daném území. Pro tyto účely kraje zpracovávají strategické dokumenty (všeobecné i oborové) a dokumenty územního plánování (zásady územního rozvoje kraje, územně analytické podklady a územní studie), v jejichž rámci je problematika regionálního rozvoje kraje a jeho prostorových dopadů řešena. V současnosti je plánován strategický a územní rozvoj do značné míry odděleně. Postupným provazováním těchto dvou typů úrovní a příslušných dokumentů by tak mělo být docíleno efektivnějšího přístupu k rozvoji území.

V rámci rozvoje území je důležité i zkvalitňování rozhodovacích procesů územních samospráv. Ty je možno zlepšovat prostřednictvím projektů zaměřených na problematiku e-Government.

V rámci praktické aplikace koncepčních nástrojů do rozvoje území je velmi důležitý proces spolupráce mezi složkami veřejné sféry na různých územních úrovních (kraj – ORP – obec) i aktéry soukromého a neziskového sektoru a veřejnosti. Spolupráce by měla probíhat zejména v oblasti metodické, informačně komunikační a vzdělávací.

Cílem aktivity je zvýšit efektivitu vytváření rozvojových dokumentů a důsledněji uplatňovat nástroje řízení a koordinace rozvoje kraje.

Se zohledněním jejich možností může být daná aktivita naplněna následujícími typy projektů podpořitelných z evropských fondů v období 2014 – 2020.

- Pořizování koncepčních a strategických dokumentů samospráv pro rozvoj území.
- Pořízení dokumentů územního rozvoje.

- Pořizování dokumentů pro zefektivnění fungování veřejné správy.
- Optimalizace procesů a postupů ve veřejné správě.

20) POSILOVÁNÍ ROZVOJOVÝCH PŘÍLEŽITOSTÍ VE VENKOVSKÝCH OBLASTECH A PROBLÉMOVÝCH REGIONECH PK

Z hlediska struktury obcí se kraj řadí mezi kraje s nadprůměrným počtem venkovských obcí (do 2000 obyv.), což způsobuje určité problémy například při jejich správě, informování nebo celkovém rozvoji venkovských oblastí. Venkovské oblasti patří k územím, ve kterých dlouhodobě chybí nebo je nedostatečně rozvinuta či podinvestována potřebná dopravní a technická infrastruktura a občanská vybavenost, což může vést k jejich ekonomické stagnaci či dokonce poklesu. Proto je nutné se venkovským regionům s důrazem na problémové regiony aktivně věnovat.

Pardubický kraj pravidelně vymezuje své problémové regiony již od roku 2001. Na základě toho se snaží těmto regionům věnovat větší pozornost, a to jak informační a metodickou, tak i finanční, kdy je například pro tyto problémové regiony vytvořen krajský dotační program.

V rámci rozvoje venkovských území přísluší stále významnější role místním akčním skupinám (MAS), které prostřednictvím metody LEADER a realizace CLLD jsou stále více schopny zajišťovat koordinovaný rozvoj jim příslušného území. Je nutno zdůraznit, že významnou roli v rozvoji těchto území hraje Svaz měst a obcí a Sdružení místních samospráv.

Cílem aktivity je snižovat rozdíly v socioekonomickém vývoji mezi problémovými regiony a zbytkem kraje. Zvýšit dopravní dostupnost venkovských oblastí a jejich vybavenost technickou infrastrukturou a občanskou vybaveností.

Se zohledněním jejich možností může být daná aktivita naplněna velmi širokým spektrem typů projektů podpořitelných z evropských fondů v období 2014 – 2020. Jako příklad lze uvést projekty silnic, vodovodů, kanalizace, zateplování budov, škol aj. uvedených v předchozích částech tohoto materiálu. Níže uvedený seznam typů projektů pouze upozorňuje na projekty systémového charakteru řešené prostřednictvím MAS.

- Aktivita realizovaná prostřednictvím MAS Pk.
- Systémová podpora místního rozvoje LEADER (CLLD).
- Zlepšení řídicích a administrativních schopností MAS Pk.

Daná aktivita může být naplněna i následujícími typy projektů, které není možno v období 2014 – 2020 financovat z evropských fondů, ale které jsou pro naplňování této aktivity velmi důležité.

- Podpora zkvalitňování vybrané infrastruktury v majetku obcí ve venkovských oblastech (např. chodníky, veřejné osvětlení, rozhlas aj.).
- Zkvalitňování materiálního zabezpečení pro činnost samospráv ve venkovských oblastech (např. opravy a rekonstrukce obecních úřadů).
- Rozvoj bydlení – nemá vazbu na SRR.

21) VYTVÁŘENÍ PODMÍNEK PRO ROZVOJ MĚSTSKÝCH SÍDEL JAKO PÓLŮ ROZVOJE PK

Městská sídla působí na území PK jako místa s koncentrací obyvatel, pracovních příležitostí a veřejných a komerčních služeb. Pro své zázemí se stávají v závislosti na své velikosti rozvojovými póly, v rámci kterých dochází ke generování významných zdrojů, a které následně ovlivňují rozvoj celého regionu. Specifické postavení v kraji zaujímá metropolitní oblast Pardubicka, která se svojí velikostí, významem a strukturou významně odlišuje od zbytku kraje. Navíc společně s blízkou hradeckou metropolitní oblastí vytváří velmi silnou bipolární sídelní regionální aglomeraci i v rámci ČR.

Města svým charakterem ale také vytváří určité negativní jevy, které je nutné řešit. Tyto specifické problémy nejčastěji souvisí s koncentrací obyvatelstva, intenzivní podnikatelskou činností (rozvoj dopravy vs. ochrana životního prostředí) nebo navazujícím nekoncepčním územním rozvojem (např. limity přírodních zdrojů zejména zdrojů pitné vody).

Je nutno zdůraznit, že významnou roli v rozvoji těchto území hraje Svaz měst a obcí a Sdružení místních samospráv.

Cílem aktivity je propojování a posilování zejména hospodářské role vybraných městských sídel v kraji.

Se zohledněním jejich možností může být daná aktivita naplněna velmi širokým spektrem typů projektů podpořitelných z evropských fondů v období 2014 – 2020. Jako příklad lze uvést projekty silnic, vodovodů, kanalizace, zateplování budov, škol aj. uvedených v předchozích částech tohoto materiálu. Tyto projekty mohou být např. realizovány v rámci integrovaného nástroje ITI Hradecko – Pardubické aglomerace.

Daná aktivita může být naplněna i následujícími typy projektů, které není možno v období 2014 – 2020 financovat z evropských fondů, ale které jsou pro naplňování této aktivity velmi důležité.

- Podpora zkvalitňování vybrané infrastruktury v majetku obcí ve městech (např. chodníky, veřejné osvětlení, rozhlas aj.).
- Zkvalitňování materiálního zabezpečení pro činnost samospráv ve městech (např. opravy a rekonstrukce obecních úřadů).
- Rozvoj bydlení ve městech - nemá vazbu na SRR.

22) ROZVÍJENÍ VNĚJŠÍCH VZTAHŮ SUBJEKTŮ NA ÚZEMÍ PK

Rozvoj vnějších vztahů je velmi důležitou součástí fungování občanské společnosti. Vnější vztahy představují zejména vztahy v rámci EU a mimo EU (např. ve formě partnerských regionů a municipalit) a v rámci ČR (např. v rámci Asociace krajů ČR nebo spolupráce se sousedními kraji).

Cílem aktivity je účelně a efektivně rozvinout formy, obsah i efekty rozvíjení vnějších vztahů subjektů na území Pardubického kraje.

Se zohledněním jejich možností může být daná aktivita naplněna následujícími typy projektů podpořitelných z evropských fondů v období 2014 – 2020.

- Příprava a realizace projektů přeshraniční a nadnárodní spolupráce.

Daná aktivita může být naplněna i následujícími typy projektů, které není možno v období 2014 – 2020 financovat z evropských fondů, ale které jsou pro naplňování této aktivity velmi důležité.

- Příprava a realizace projektů PK s partnerskými regiony.

23) ROZVÍJENÍ SPOLUPRÁCE VEŘEJNÉHO, SOUKROMÉHO A NEZISKOVÉHO SEKTORU

Spolupráce je procesem, který ovlivňuje úspěšnost a efektivnost celé řady činností v rozvoji regionů. Jejím smyslem je nejen soustředění finančních prostředků, ale je důležitá i pro uskutečňování potřeb obyvatel daných území. Významným aspektem spolupráce je schopnost jednotlivých aktérů vyjednávat o společných zájmech a hledat řešení problémů, která přesahují jejich možnosti.

Aktéři rozvoje Pardubického kraje (obce, podnikatelé, NNO...) mohou realizovat spolupráci v oblasti regionálního rozvoje různými způsoby. Mezi nejvýznamnější formy spolupráce můžeme zařadit například dobrovolné svazky obcí, místní akční skupiny, organizace cestovního ruchu nebo public-private-partnership (PPP).

Klíčovou roli při rozvoji spolupráce a rozvoji občanské společnosti hrají neziskové organizace. Ty se dlouhodobě potýkají s omezenými finančními zdroji. Často však jsou schopny svými aktivitami vyplnit tzv. „bílá místa“, která neřeší veřejné ani podnikatelské subjekty.

Cílem aktivity je zlepšit podmínky pro spolupráci soukromého, veřejného a neziskového sektoru a posílit synergické efekty pro rozvoj území.

Se zohledněním jejich možností může být daná aktivita naplněna následujícími typy projektů podpořitelných z evropských fondů v období 2014 – 2020.

- Projekty spolupráce subjektů veřejného, soukromého a neziskového sektoru.

24) EFEKTIVNÍ VYUŽÍVÁNÍ EVROPSKÝCH FONDŮ

Vstup České republiky do Evropské unie umožnil čerpání evropských fondů, což znamenalo významný impuls pro rozvoj regionů formou realizace projektů na celém území Pardubického kraje.

V současném období probíhá dokončování přípravy operačních programů pro období 2014 – 2020 a zároveň se připravuje vyhlášení prvních výzev. Z pohledu Pardubického kraje je nezbytné připravovat potřebné dokumenty a zároveň kontinuálně posilovat absorpční kapacitu subjektů z jeho území tak, aby se mohly začít efektivně čerpat prostředky hned od začátku tohoto programovacího období.

Cílem aktivity je dosažení efektivního a cíleného čerpání evropských fondů.

Se zohledněním jejich možností může být daná aktivita naplněna následujícími typy projektů podpořitelných z evropských fondů v období 2014 – 2020.

- Příprava a realizace programových dokumentů nutných pro čerpání evropských fondů v období 2014 – 2020 (RIS 3, RAP, KAP, MAP aj.)
- Posilování absorpční kapacity území Pardubického kraje s cílem efektivního čerpání evropských fondů.

25) INFORMAČNÍ TECHNOLOGIE

Rozvoj informačních technologií je v současné době velmi důležitým parametrem pro konkurenceschopnou ekonomiku. Projekty ICT přispívají ke zvýšení efektivity fungování veřejné správy, k efektivnějšímu fungování soukromého sektoru aj. Velký význam má i možnost využívat internetu, kdy důraz je kladen na zpřístupnění vysokorychlostního internetu všem skupinám obyvatelstva ve všech regionech.

Cílem aktivity je zvýšení konkurenceschopnosti ekonomiky zahrnující i vyšší efektivitu veřejné správy prostřednictvím využití ICT. Cílem je i snížení meziregionálních rozdílů v pokrytí vysokorychlostním internetem.

Se zohledněním jejich možností může být daná aktivita naplněna následujícími typy projektů podpořitelných z evropských fondů v období 2014 – 2020.

- Zvýšit rovnoměrné pokrytí vysokorychlostním přístupem k internetu v celém území Pk.
- Využití ICT sektoru pro zvýšení konkurenceschopnosti ekonomiky.
- Kybernetická bezpečnost.
- Specifické informační a komunikační systémy a infrastruktura.
- eGovernment.

26) LESNICTVÍ

Lesy jsou velmi důležitým faktorem pro kvalitní životní prostředí v regionu. Mají svojí roli pro zajišťování vodního režimu v krajině, jsou možností pro rekreaci obyvatel, díky produkci dřeva jsou důležité pro ekonomiku regionů. Stav lesních porostů není stále uspokojivý. Proto je důležité neustále posilovat všechny funkce lesa.

Cílem aktivity je zvyšování kvality lesních porostů a posilování všech funkcí lesů

Se zohledněním jejich možností může být daná aktivita naplněna následujícími typy projektů podpořitelných z evropských fondů v období 2014 – 2020.

- Investice do rozvoje lesních oblastí a zlepšování životaschopnosti lesů - nemá vazbu na SRR.
- Lesnicko-environmentální a klimatické služby a ochrana lesů.